

KARO UŽTĖSIMAS

'TAKOS' KANDIDATAI JAV PRIERINKIMINĖJE KAMPANIJOJE PADARĖ DAUG ŽALOS SAVO KRAŠTUL — JEI NE TA KAMPANIJA, KOMUNISTAI NEBŪTŲ PRADĖJĘ SAVO ŽUTBUTINĖS 'TET' OFENZYVOS...

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Senatorių Robert F. Kennedy ir McCarthy agitacija prieš karą Vietname po truputį pradeda išsiskirti visai suprantamą ir lauktiną reakciją. Buvęs prezidentas Eisenhoweris savo str. 'Readers Digest' žurnale ją pavadino "parama ir pagoda priešui", o liberalinis kolumnistas Joseph Alsop, rašydamas iš Saigono, ją apibūdino kaip "a shameful and quite irrational defeatism".

Galima ir reikia sutikti, kad Washingtono administracija pridarė daug klaidų Vietname. Apie jas šioje vietoje jau mes nemažai rašėme. Dėl tų klaidų pietinio Vietnamo apgynimas JAV-bėms kainuoja daug daugiau negu turėtų. Galima ir reikia ieškoti kitos, sėkmingesnės politikos, tačiau pasitraukimas ar koalicija su komunistais, kaip siūlo Robertas F. Kennedy, yra visai nepriimtini ir svarbiausiai šiuo metu visai nereikalingi. Dar daugiau, Alsopo teigimu, o jis turėtų žinoti, Amerika karą Vietname jau buvo pradėjusi.

si laimėti. Vadinama 'Tet' komunistų ofenzyva buvusi jų silpnumo ir desperacijos ženklas. Hanoi, anot Alsopo, nutarė, kad gen. Westmorelandas laimi 'išsėmimo' (attrition) karą ir todėl nutarė viskuo rizikuoti. Nuo sausio 28 d. iki kovo 16 d. komunistai neteko per 55.000 vyrų. Turint galvoje komunistų valdomų sričių, įskaitant ir patį šiaurinį Vietnamą gyventojų skaičių, toks nuostolis būtų lygus 500.000 amerikiečių žuvimui.

Kiekviena ataka, praveista nesiskaitant su žmonių gyvybėmis, gali padaryti daug nuostolio, tačiau amerikiečių ir pietinių vietnamiečių nuostoliai buvo nepalyginamai mažesni už komunistų. Turint taigalvoje, kyla klausimas, kam komunistai tai darė? Atsakymas yra labai paprastas. Galimas daktas, kad jie tikėjosi vienu smūgiu sunaikinti Pietų Vietnamo karinę ir politinę organizaciją, tačiau jie greičiausiai siekė ir kito tikslo. Būtent padaryti įspūdžio Amerikos visuomenei. Jei pir-

masis tikslas nebuvo pasiektas, antrasis buvo išpildytas visu 100%.

Jei ne Tet ofenzyva, Kennedy nebūtų visai kandidatavęs. Dabar jo interesuose yra komunistų laimėjimą išpūsti, nes jei karo laimė pasiektų amerikiečių pusėn, jis neturėtų ką kalbėti. Tokiu būdu, likimo ironija norėjo, kad komunistai susilauktų tokio talkininko, kurio brolis (ir jis pats) pradėjo plačiu mastu teikti Saigonui paramą prieš komunistų agresiją. Sa-

(Nukelta į 2 psl.)

Prez. Johnsonas nekandidatuos

Savo kalboje "į tautą" kovo 31 d. prez. L.B. Johnsonas, patiekęs savo vyriausybės pakartotinę siūlymą deryboms su Š. Vietnamu, pareiškė įsakę sustabdyti Š. Vietnamo bombardavimą, išskyrus sritį į šiaurę nuo demilitarizuotos zonos. Ta proga D. Britanijos ir Sov. S-gos vyriausybės paprašytos imtis žygių Genevos konferencijos nutarimų vykdymui. Tos dvi vyriausybės tebėra Vietnamo pailubų, savo laiku sutartų Genevoje, komisijos vadovybėje. Taip pat kreiptasi į vyriausybės, kurių atstovai įeina į JTO Saugumo Tarybą, kad būtų imamasi žygių karo veiksmams Vietname sustabdyti ir sėstasi prie derybų stalo. Savo specialiais įgaliojimais eventualioms deryboms (jei Hanoi vyriausybė iš viso reaguos į pasiūlymą) prezidentas paskyrė ambasadorius Harrimaną ir Thompsoną.

Prezidentas taip pat patiekė krašto ūkinį vaizdą, reikalaujamas visų suprasti, kad dolerio vertės išlaikymui būtina imtis gelbėjimo priemonių, kaip nauji mokesčiai, federalinių išlaidų karpymas ir pan. Jis nurodė, kad čia greito sprendimo laukiama iš Kongreso.

Visus jo kalbą klausančius, įskaitant ir krašto politikos viršūnes, nustebino kalbos pabaigoje patiektoji staigmena -- atsisakymas kandidatuoti ateinančiuose rinkimuose sekančiai prezidento kadencijai. Savo atsisakymą tuo tarpu jis motyvavo esama krašto politine ir ūkine padėtimi, kada prezidentas neturįs nei valandos pašvęsti rinkiminiais reikalais, o visą dėmesį turi koncentruoti į didžiulias problemas, kaip karą Vietname, krašto ūkį, rasines ir socialines problemas ir pan. Demokratų tarpe jo žygis ko-

VLIko pirmininkas dr. J.K. Valiūnas daro pranešimą Sydney lietuvų visuomenei. Nuotraukoje iš kairės: Australijos LB Krašto Valdybos pirm. S. Narušis, dr. J.K. Valiūnas, kun. P. Butkus ir LB Sydney apyl. valdybos pirm. A. Dudaitis. Apačioje dalis Sydney lietuvų klausosi pranešimo.

V. Vilkaičio nuotraukos

VLIKO PIRMININKAS AUSTRALIJOJE

VLIko pirmininkas dr. J.K. Valiūnas lankėsi Sydnejuje kovo 18 d. ir buvo pasitiktas būrelis lietuvų, kurių tarpe matėsi ALB Krašto Valdybos pirmininkas S. Narušis, Krašto Kontrolės Komisijos pirm. inž. V. Bukevičius, Sydney

mentuojamas ir iškeliamas, kaip didelio valstybės vyro asmeninė auka viso krašto ir jo gyventojų reikalams. Manoma, kad dabar šalia R. Kennedy ir E.J. McCarthy kandidatūrai iškilis viceprez. H.H. Humphrey kandidatūra.

Respublikonų kandidatas R. Nixonas pareiškė, kad tai esą kandidatų "iškritimo iš rikiuotės" metai.

● VALST. D-TO sekretorius Dean Rusk išvyko ilgesniai kelionei į Azijos valstybes. Pakeliui jis sustojo N. Zelandijoje. Joke lionė siejama su JAV vyriausybės pastangomis laimėti taiką Vietname.

apyl. pirm. A. Dudaitis, kun. P. Butkus, Mūsų Pastogės redaktorius V. Kazokas, News Digest International žurnalo redaktorius J.P. Kedys, V. Rušos, V. Bernotai, A. Baužė, J. Kapočius ir eilė kitų. Aukštąjį svečių sutikus, dar valandėlę teko praleisti ten pat aerodrome besikalbant, kur Dr. J.K. Valiūnas pa informavo apie pasaulio politinę padėtį, apie aktualiuosius lietuviams klausimus.

Dr. Valiūnas papasakojo, jis išsiruošęs kelionei aplink pasaulį kaip tik lietuviškais reikalais. Buvęs užsukęs į Pietų Korėją, kur matėsi su valdžios atstovais, kalbėjosi dėl pašto ženklo išleidimo paminint Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktį, turėjo pasikalbėjimus su spaudos atstovais. Su juo taip

pat buvo interview ir televizijos programoje.

Pietų Korėjoje yra taip pat dar vienas veiklus lietuvis, tai kun. Bulaitis, kuris ten dirba kaip Vatikano nuncijaus sekretorius. Kun. Bulaičio pastangomis korėjiečių kalba išleista pasaulyje pagarsėjusi Sibiro lietuvių maldaknygė "Marija gelbėk mus", nepaprastai gražiai išleista ir iliustruota lietuviškais vaizdais ir rūpintojėliais.

Pakeliui Dr. Valiūnai dar teko sustoti ir Formozėje, kur taip pat matėsi su vyriausybės atstovais ir turėjo progos priminti Lietuvos reikalą. Kiek ilgiau VLIko pirmininkas (net dešimtį dienų) buvo sustojęs Filipinuose. Čia jis matėsi su vyriausybės žmonėmis ir pačiu prezidentu. Čia, kaip ir Pietų Korėjoje, jis turėjo pasikalbėjimą su spaudos atstovais ir jo atvykimas bei Lietuvos klausimas buvo spaudoje plačiai aprašyta.

Australijoje irgi panašus tikslas: ne vien tik pasimatyti su lietuviiais, bet taip pat sueti į kontaktą su Australijos vyriausybės organais, priminti Lietuvos reikalus ir iškelti juos australų spaudoje. Pabuvęs savaitę laiko Australijoje dr. J.K. Valiūnas žada sustoti Indonezijoje, Malayzijoje ir pro artimuosius rytus vyks į Europą.

Reikia pastebėti, kad dr. Valiūno judrumas, jo artimų ryšių turėjimas įvairių kraštų vyriausybėse labai daug prisideda Lietuvos bylos reikaluose. Jo teigimu, vienintėlis kelias sėkmingai judinti ir kelti Lietuvos reikalus yra per asmeninius santykius, bet ne oficialiu keliu.

(mp)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

VIETNAME karas anksčiau ar vėliau, kaip ir visi kariai, turės pasibaigti derybomis, bandant išspręsti politines problemas, kurios buvo to konflikto priežastimi. Bet taikos atstatymas Vietname nėra toks paprastas dalykas. Jis komplikotas ir priklauso nuo visos eilės faktorių.

Bandymams pradėti derybas iki šiam laikui buvo statomos sąlygos: sustabdyti Š. Vietnamo bombardavimą, sudaryti Saigone koalinę vyriausybę ir grįžti prie Ženevos 1954 m. susitarimų.

Bet šio karo priežastimi yra ne viena, o kelios problemos: vidaus konfliktas tarp Pietų Vietnamo vyriausybės ir Vietkongo, išorės tiesioginis konfliktas tarp Pietų ir Šiaurės Vietnamo, tarp Amerikos ir Š. Vietnamo, išorės netiesioginis konfliktas tarp Amerikos, Sovietų Rusijos ir Raudonosios Kinijos, vieniems palaikant Pietų Vietnamą, kitiems Šiaurės Vietnamą, pagaliau konfliktas tarp Laos, Thailando ir Kambodijos. Tad norint atstatyti taiką, reikia visas tas problemas išspręsti. Kiekviena jų turi įvairių sprendimų ir negalima visų iš karto spręsti, štai kodėl reikia pirma nustatyti eilės tvarką, kad derybos būtų sėkmingos.

Pirmiausiai reikėtų sustabdyti žudynes. Kiekviena pusė turi pasilikti savo pozicijose, kad išlaikytų galimybę atnaujinti karą, jei nebūtų susitarta. Derybos neturėtų pakenkti tolimesniam karo vedimui.

Pirmasis etapas derybose yra Š. Vietnamo bombardavimo sustabdymas, ką prezidentas Johnsonas ir padarė, leisdamas Hanoi vyriausybei parodyti ar tikrai ji norinti taikos. Tame etape bus ieškoma susitarimo dėl svatimos kariuomenės nesikišimo į Pietų Vietnamą. Tai pagrindinė problema tarp amerikiečių ir Šiaurės Vietnamo. Po to bus galima pereiti prie antrojo etapo -- kautynių sustabdymo Pietų Vietname. Ši problema galės būti palikta išspręsti abiejų pusių karinėms vadovybėms: iš vienos pusės amerikiečiams ir pietų vietnamiečiams, iš kitos pusės vietkongui ir šiaurės vietnamiečiams. Bet susitarimas galės būti atsieltas, jei tuo pačiu laiku bus susitarta dėl P. Vietnamo politinės ateities tarp Saigono vyriausybės ir Vietkongo. Tam reikės ilgo laiko. Saigono vyriausybė šiuo metu tokiu žygiu nėra dar tvirtai politiniai pasirodę ir pergreitas susitarimas leistų Vietkongui užimti svarbesnes pozicijas.

Ir tik kai įvyks paliaubos ir prasidės konferencija, galima bus pradėti kalbėti apie kariuomenės atitraukimą.

Kaip matome derybų kelias ilgas ir pilnas visokių klaidų. Artimomis dienomis matysime, ar sustabdant Š. Vietnamo bombardavimą buvo įžengta į kelią, kuris veda į taiką, ar reikės karą toliau tęsti iki visiško komunistų kapituliacijos.

VILNIUJE Amerikos lietuvis turistis vėlai vakare pagaliau suradęs gatvėje taxi klausia:

-- Laisvas?

-- Ne, -- liūdnai atsakė šoferis, -- Aš esu lietuvis.

(vg)

-- Atsiprašau, gal galėtumėte mane pakelti?!

PELĖS SUKILIMAS... (4)

Stalino mirtį 1953 metais Čekoslovakija sutiko supalengvėjimo jausmais. Laidotuvis, žinoma, dalyvavo 'prezidentas' Gottwaldas, kuris tačiau trim dienom po grįžimo iš Maskvos praslėnkus, irgi numirė. Valdžia atiteko profesionalių sąjungų pirmininkui Zapotockiui, kuris 1948 metais komunistų naudai išnaudojo darbininkų unijas, o kompartijos generaliniu sekretorium pasidarė Antonin Novotny, tuo laiku visai nežinomas 'aparačikas'. 1941 metais jį Gestapo pasodino į kalėjimą, ten ir kacetuose jis išsėdėjo iki karo pabaigos. Iš profesijos Novotny buvo šalkalvis.

Novotny buvo labai kruopštus ir uolus. Jis savanoriškai atsisakė nuo visos eilės komunistų pareigūnams prieinamų privilegijų, kaip pavyzdžiui, teisės pirkti specialioje jiems krautuvelyje, kur buvo importuotų prekių. Tačiau daugiausiai jo karjerai padėjo tas faktas, kad jis buvo ištikimas Maskvos tarnas.

Nors 'atlydis' Sovietų Sąjungoje turėjo įtakos ir Čekoslovakijoje, tačiau jis neprivedė prie tokio masto riausių kaip Rytų Vokietijoje, Lenkijoje ar Vengrijoje.

Tik 1962 metais Čekoslovakijoje buvo pradėta reabilituoti Stalino režimo aukas. Vidaus reikalų ministeris Barak prikišo savo švogeriui Novotny, kad tas prisidėjo prie Slanskio nužudymo, tačiau Novotny buvo greitesnis — jis pasodino Barak į kalėjimą ir pats reabilitavo Slanskį. Tai atsitiko 1963 metais.

Stalino statula Prahoje — 30 metrų aukščio ir pati aukščiausia visame Rytų bloke, buvo sušprogdinta. Šiandien to paminklo pamatuose yra įrengta priešlėktuvinė slėptuvė aukščiausiai valdžiai. Ar ne simboliška!

Nors Novotny išpėjo savo tautiečius, kad Čekoslovakijos egzistencijos pagrindas yra sąjunga su Sovietų Sąjunga, čekų ir slovakų simpatijos aiškiai buvo Vakarų gyvenimo būdai.

Tačiau didesnį smūgį komunistiniam tikėjimui, jei toks iš viso kada nors buvo Čekoslovakijoje, sudavė ne tiek kultūriniai reikalai ir jų sprendimas, bet ūkinė būklė.

1963 metais Čekoslovakijos pramonė pergyveno labai sunkią krizę. Jos gamyba nebekilo ir darbininkai praktiškai uždirbo mažiau negu kada nors, kai kitų satelitų kraštų ūkinė būklė, nors ir nežymiai, buvo jau kiek pagerėjusi. Tada ekonomijos profesorius Ota Šik drįso pasiūlyti pramonės atkutinimo planą, pagal kurį būtų sumažinta planavimo biurokratų galia, daugiau teisių duodant įmonių direktoriams, kurie galėtų prisitaikyti prie rinkos reikalavimų.

Reforma iš pradžių tik pagreitino infliaciją. Senųjų pažūrų komunistai su Novotny, kuris 1957 metais mirus Zapotockiui, perėmė ir valstybės prezidento postą, reikalavo grįžti prie senosios tvarkos, tačiau tuo metu balsą vėl pakėlė vadinami kultūrininkai. 1964 metais Novot-

ny perrinkus prezidentu, Kultūrinis Život (Kultūrinis Gyvenimas) žurnale buvo pastebėta: "Kiekviena visuomeninė tvarka turi vadovaujančius asmenis, kurie patys save išsirenka".

Kai Novotny griebėsi priemonių literatam sušlamdyti, kareivio Šveiko galvosena iš čekų buvo pranykusi. Čekoslovakijoje staiga pribrendo atmosfera revoliucijai.

Čia reikia pastebėti, kad 9 milijonai čekų 4 milijonus slovakų visados laikė kiek blogesnėje padėtyje, tačiau slovakai buvo mažiau pasidavę Šveiko galvosena negu čekai. 1944 metais jie net sukilo prieš vokiečius, o žymiai anksčiau, kada juos valdė Vengrija, jie parodė daugiau savigarbos negu čekai prieš austrus ar vokiečius.

Tame 1944 metų slovakų partizanų sukilime dalyvavo ir komunistas Aleksandras Dubček. Jo tėvas su šeima buvo emigravęs į Ameriką, išten į Sovietų Sąjungą, o pagaliau 1938 metais grįžo į Slovakiją. Aleksandras dirbo Skodos fabrike, o vėliau viename mielių fabrike, kartu korespondencijos būdu studijodamas teisę.

1950 metais Dubčekas pradėjo karjerą slovakų kompartijos aparate. Jis laikėsi 'čekiškos' politikos, šaukė 'valio' kiekvienam už jį didesniam pareigūnui, tačiau kartu organizavo savo paties aparatą partijos aparate.

Praeitų metų rudenį, gerai išstudijavęs visus vėjus viduje ir Maskvoje, Dubčekas ūkinuose ir kultūrinuose reikaluose staiga atsirado opozicijoje valstybės prezidentui ir jungtinės čekų-slovakų kompartijos generaliniam sekretoriui Novotny.

Tuo metu, kai centriname komitete ėjo ginčai, praeitų metų spalio 31 d. studentai pareikalavo savo kambariams daugiau elektros šviesos. Jų valdiniuose butuose buvo per tamsu rimbom studijom.

Kai studentai su tuo reikalavimu išėjo į gatvę, policija juos sumušė. Tas studentus dar daugiau suerzino ir jie pareikalavo, kad seimas iš tirtų visą bylą, o policininkai gautų ant apšėdžių numerius, kad juos galima būtų atpažinti. Studentai davė ultimatumą jų reikalavimų patenkin-ti iki gruodžio 15 d., kada turėjo įvykti partijos CK posėdis. Tas tačiau buvo atidėtas.

Mat, paaiškėjo, kad Dubčekas nori Čekoslovakijoje praversti tai, ką prieš 12 metų nepasiekė Vengrijoje, būtent, kiek liberalesnį ir savistovesnį nuo Maskvos, daugiau socialistinį negu komunistinį režimą. Iš Maskvos tų norų malšinti atvyko ne sovietų tankai, bet tik Brežnevas. Tam pasirodė, kad tokia eiga nesudaro pavojaus Maskvai. Kiekvieni atveju, jis negrąsino griebtis jėgos ir Dubčekas staiga pasijuto turįs daugumą CK. Novotny kalbą, įkalbėta į juostelę 1968 metų sausio 1 d. išvakarėm, nebuvo visai

transliuota.

Novotny, savo sūnaus raginamas, nutarė atstatyti seną tvarką jėga su pirmos šarvuotųjų divizijos pagalba. Tam reikalui pagrindinį planą padarė partijos centralės krašto apsaugos ministerijoje viršininkas generolas majoras Jan Šejna, kuris padarė nuostabią karjerą. Per aštuonis metus iš leitenanto jis pakilo į generolus. Iš to sukilimo nieko neišėjo ir Novotny pirmą buvo pavarytas iš partijos gen. sekretoriaus, o vėliau, kovo 22 d., iš valstybės prezidento vietos. Mušę studentus policininkai buvo nubausiti ir ateityje visi policininkai turės nešioti numerius.

Atrodo, kad stalinistams praėjo bet koks ūpas kovoti už senos tvarkos atstatymą. Šejna, kaip žinia, pabėgo į JAV. Atsitiko taip, kad tai buvo vasario 25 d., lygiai 20 metų po komunistų išgalėjimo Čekoslovakijoje praėjus... Šejno pabėgimą, anot Der Spiegel, suorganizavo CIA įgaliotinis Vakarų Vokietijoje Ray S. Cline.

Narsaus kareivio Šveiko tautiečių dauguma įvykius stengėsi stebėti nešališkai, su viltim ir baime mišiniu, nes dar nežinia, kas iš viso to išeis. Sovietams atsiskius tiesiogiai įsikišti, Prahoje vieną dieną paniką sukėlė gandai, kad prie Čekoslovakijos sienos išsidėstė kautynių tvarka trys vokiečių divizijos, žinoma, Rytų Vokietijos. Tai pasirodė netiesa. Dubčekas svarbiausias uždavinys šiuo metu yra turėti Maskvos pasitikėjimą. Kartais atrodo, kad ta anekdoto pelė, kuri atsisakė būti lengvu užkandžiu liutui, pati gali išsigąsti savo netikėto laimėjimo.

KARO

UŽTĖSIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

vaime aišku, kad tai turėjo nepaprastai pakelti komunistų moralę. Jiems turi atrodyti, kad, jei jie pajęgs išsilaikyti iki lapkričio mėn. rinkimų, jie laimės ir karą. Savaimė aišku, kad tokioje situacijoje jie ir negalvoja apie kokią nors padorią taiką.

Ir kas už tai turi mokėti? O gi JAV mokesčių mokėtojai savo pinigais, o kariai savo krauju. Nes visos tos kalbos apie nesiuntimą daugiau kariuomenės ir reikalą bet kokia kaina susitarti, karą tik pratęsia. Pagaliau net galima manyti, kad net toks Kennedy, laimėjęs rinkimus, nors tam tikėti šiuo laiku nėra per daug pagrindo, pakels savo nuomonę, kaip tai padarė Johnsonas, ir vėl panorės laimėti, nes laimėjimo reikalauja ne kas kitas, kaip tik JAV interesai. Kad juos taip begėdiškai galima užmiršti rinkiminėje kampanijoje — nedaro garbės nei taikos 'balandžiams' nei pačiai Amerikos demokratijai, kuri tokią kampaniją pakenčia.

IVAIRENYBĖS

Bendras vaizdas San Antonio HemisFair parodos ploto, užimančio 92 akurus žemės. Vidury stovi 622 pėdų bokštas, iš kurio parodos lankytojai galės stebėti apylinkę.

VĖL ĮDOMI ISTORINĖ PARODA

Ar jau atsipeikėjot po Montrealio EXPO 67 parodos Kanados šimtmečiui paminėti?

Mėgstantiems parodas lankyti įsidėmėtina, kad šiais metais įvyks HEMISFAIR '68 paroda 250 metų San Antonio miesto, didžiausio JAV pietuose, įkūrimui atžymėti.

San Antonio HemisFair prasideda balandžio 6 d., baigsis spalio 6 d.

Kanados EXPO 67 buvo angliškoje-prancūziškoje atmosferoje. Texas valstijos paroda — angliškoje-ispāniškoje atmosferoje.

Iš lietuvių centrų Chicago, Clevelando, Detroito, Bostono, Philadelphia, New Yorko į Montrealį vykti buvo arti, lyginant su San Antonio, Texas valstijos pietuose.

Texas, didžiausia valstija, yra 267.340 kv. mylių plotu, apie 10 milijonų gyventojų. Nuo Texas į pietus jau Meksika, dėl kurios ir San Antonio turėjo plačią istoriją, ispanų kalbą ir dvasią.

Važiuojantieji automobiliu į pietus pamatys daug šio krašto gamtinių ir geografinių įdomybių. Nuo rytinių valstijų iki Illinois, važiuojantiems pakeliui yra Nashville, Tennessee, kur randasi paminklinis Graikijos Akropolio Partenonas.

San Antonio parodoje galima tikėtis susitikti su saviškiais iš Pietų Amerikos.

Pav., iš Kolombijos ir Venezuelos į San Antonio apie tiek kelio kaip iš Bostono. Literatūra apie šią parodą spausdinta angliškai ir ispaniškai. Kelios didesnės valstybės iš Pietinės Amerikos turės savo skyrius HemisFair '68 parodoje.

Mėgstą keliauti galės pasinaudoti proga susipažinti su ispaniška Meksika, su jos senos indėnų civilizacijos įdomybėmis. Meksikos sostinė nuo San Antonio tik pusė tiek kelio kaip iš San Antonio į Chicago.

JAV lietuviai su lotyniška Amerika mažiausia susipažinę. Jau tik pačiame San Antonio turės galimy-

bę daug pažinti, jeigu ir nenorės važiuoti į Meksiką.

★

TEXAS sritį aplankė ispanai atplaukę laivais apie 30 metų po to, kai Kolumbas atrado šį naująjį pasaulį. Texas vardą davė 1690 metais kapitono de Leono ekspedicija su vienu misionierium. Indėnų kalboje Texas reiškia "draugas". Ispanai matomai rado tos srities indėnus draugingais svetimiems bastūnams, kurie nedraugiškai tą sritį pasisavino ir užvaldė.

Pradėję įsikurti naujajame pasaulyje, ispanai veik kiekvieną vietovę pavadino kokio nors šventojo vardu, įsteigdami vienuolių misionijas indėnų krikštijimui. San Antonio sodyba ir misija prasidėjo 1718 metais. Iki šiol išaugo apie 800.000 gyventojų miestas. Savo seno istorinio vardo nekeitė.

Kaip 1776 metais šiaurinės Amerikos kolonistai atsimetė nuo Anglijos ir įsteigė valstybę, taip pietinės Amerikos atėjūnai atsikratė Ispanijos karaliaus (Brazilija Portugalijos karaliaus) pradžioje 19-to šimtmečio, Meksika pasiskelbė nepriklausoma 1821 metais. Jai priklausė ir Texas sritis. Texas gyventojai atsimetę nuo Meksikos pasiskelbė nepriklausoma respublika 1836 metais.

Mūsų istorijoje yra pavardimas apie Margerį ir Pilėnų pilies gynėjus, kurie visi žuvo kryžiuočiams nepasiduodami. San Antonio miesto gynėjai sulaukė tokio pat likimo 1836 metais pragaršėjusiame vienuolyne ir tvirtovėje Alamo. Meksikos diktatorius generolas Santa Ana apgulė Alamo, ir gynėjai, nesutikdami gyvi pasiduoti, po dviejų savaičių buvo išžudyti.

Alamo tragedijos įvykis panaudotas šūkiu "Atminkit Alamo!" Texas respublikos gynėjus taip išjudino, kad mūšyje prie San Jacinto generolas Santa Ana pakliuvo nelaisvėn, ir pergalė teko Texas respublikai.

Keletu metų vėliau, Texas pakviesta tapti JAV valstija, 1845 metais nutarė prisijungti. Meksika dėl to pasiskelbė karą Amerikai, bet jis baigėsi Texas naudai.

San Antonio yra vienas vaizdingiausių modernios Amerikos senos ispaniškos kultūros miestų. Miestas gyvena paileiui po šešetu vėliavų: Ispanijos, Prancūzijos, Meksikos, Texas respublikos, Konfederacijos ir dabar JAV. Meksikos valdymo laikais San Antonio buvo Texas sostinė. Dabartinė sostinė — Houston.

San Antonio turi keletą aukštųjų mokyklų ir šiais laikais yra viena didžiausių JAV oro laivyno bazių.

K. S. Karpus

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

Laiškai iš visų pasaulio kraštų byloja, kad patikimiausias lietuvių ryšys ir informacijos šaltinis yra laikraštis. Turime bičiulių ir artimesnių žmonių visur. Ir ten, kur valiutos sunkumai, skirtingos gyvenimo sąlygos, neleidžia skirti laikraščio reikalingos pinigų sumos. Neapsunkinkime BALF ar kitų labdaros organizacijų laikraščių prenumeratomis ar knygų pirkiniais. Užprenumeruokime laikraštį patys, tuo suteikiant didelę moralinę paramą savo artimesniam žmogui.

Prašome, naudojantis žemiau dedama iškarpa, pasitarnauti artimam broliui lietuviui P. Amerikoje, Vokietijoje ar kitur... o kad ir čia pat Amerikoje...

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103
U. S. A.

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Jungiu čekį, pašto perlaidą 13 dol. (7 dol. 1/2 metų).

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00 Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Ar reikia tik pamatyti, kad tikėti?

Po komunistų teroristinių atakų į miestus ir kaimus, daugeliui amerikiečių kilo klausimas, kokia kryptimi pasuks karas Vietname. Daugelis jų pagalvoja, jog tos atakos ir teroro veiksmai reiškė amerikiečių pralaimėjimą. Daugelis taip pat linksnioja krintančią amerikiečių karių moralę, nematant nei karo galo nei laimėjimui galimybių. Kitaip galvoja tie, kurie kasdien susiduria su įvykiais ir savo patirtim gali kalbėti, kaip ten iš tikrųjų yra. Admirolas James W. Kelly, vyr. JAV laivynokapellionas, kasdien susiduriąs su amerikiečių karių problemomis, sako:

"Mano patirtis rodo, kad JAV karių moralė yra aukšta. Fenomenališkai aukšta, pastovi ir tikra. Kodėl? Pagrindinis skirtumas tarp aukštos ir žemos karių moralės glūdi fronto karių perspektyvoje. Į bet kurią pusę pažvelgęs jis mato ką. Vietkongo teroristai yra padarę žiauriai kenčiantiems Vietnamo gyventojams. Niekas JAV kariui geriau nebeišaiškina Vietnamo gyventojų kančios, atneštos teroristinių gangsterių. Niekas jo neįtikina, kad tai neįvyko, kad tai nėra lemiamas reiškinys ar kad tai jau nėra taip blogai, kaip kad kas bando vaizduoti. Jis žino geriau, nes jis mato..."

"Kiekvienas posūkis, galis privesti prie palikimo tos tautos savam likimui tokioje sunkioje valandoje JAV karių neišivaizduojamas ir jiems tai atrodytų neamerikoniška. Pasaulyje cirkuliuoją sofistiniai argumentai nepakeis tiesos ir tos padėties, kurią JAV kariai mato savo akimis".

Tai žodžiai, kuriais kol kas geriausiai išaiškinamos JAV karių Vietname nuotaikos.

Ramių ir nekalbų gyventojų terorizavimas Vietname bet gi nėra išimtis. Tą terorą pažįsta, šalia vietnamiečių, ir kitos tautos. Pažįsta tą terorą ir nuo jo kenčia jau daugelį metų. Bet tuose kraštuose nėra eilinio JAV kario, kuris savo jauna ir patriotiškai amerikietiška širdim išgyventų tą patį pasipiktinimą ir jautų norą bei ryžtą kovoti už tautų laisvės idealus.

Komunistų pavergtos tautos Europoje tuo tarpu yra paliktos savam likimui ir jų kova ir pastangos siekti šviesesnių dienų kad ir akylai sekamos, bet nesusilaukia reikiamos pagalbos. Ir ten vyksta, šalia šviesėjančių reiškinų, teroras, bet be panašaus liudininko, kaip kad turi vietnamiečiai. Nėra liudininkų? Yra jų, ir nemažai. Bet kad tų liudininkų balsas pasiektų ir tuos, kurie šiandien suka galvas dėl Vietnamo likimo, o kartu ir dėl savo sveiko kailio, reikia sąmoningų karių ir jų didelių pastangų. Ir -- ne vien tik amerikiečių tarpe.

Komunistinio teroro, priespaudos, išnaudojimo prasme esame tokiais pat liudininkais, kaip ir amerikiečių kariai Vietname. Lieka tik klausimas ar turime admirolų, kurie panašiai kalbėtų apie mūsų moralę ir mūsų konkretų, o ne žodinių ryžtą prisidėti prie tos kovos, kuriai turėtume būti atsidėję ne vien žodžiais, bet ir darbais.

NUEITA NE SAVON SRITIN...

Tėviškės Žiburiai kovo 28 d. vedamajame "Draskomas Sportas" iškelia krepšininkų kelionės į okup. Lietuvą liūdnuos rezultatus, pabrėžiant, kad tokios išvykos organizavimas vis tiek buvęs politinio pobūdžio žygis, nes "kartais politinė situacija būna tokia, kad ir privati grupė negali reikštis svetur. T.ž. užuominos nurodo, jog ir sportinėje srityje politikuojama, kada susiduriama su tarp-tautinės politikos problemomis. Visi gerai žino-

me, jog, pvz., ir olimpiadų komitetuose reiškiasi stiprūs to ar kito krašto politiniai vėjai.

Amerikos lietuvių bendruomenėje sporto sritis sudaro mūsų organizuotos visuomenės gyvenimo dalį, todėl "ir sportininkų vienoks ar kitoks žygis paliečia visą bendruomenę".

Toliau T.Ž. rašo:

"Iš plačios reakcijos matyti, kad krepšininkų išvykos Vilniun negalima laikyti vienpravačiu, individualiu pasivažinėjimu. Galimas dalykas, kad toji išvyka turėjo ir pozityvios reikšmės, kad sportinė sritis gali būti naudinga grandimi su tautiečiais okupuotoje Lietuvoje, bet pirmiausia turi būti išspręstas politinis aspektas bei su derintas su pagrindiniais tautos siekimais. Organizuojoje visuome-

Prof. dr. Vincą Kanauką atsisveikinant

E. ČEKIENĖ

Kovo 22 dieną mirė dr. Vincas Kanauka. Ši skaudi žinia lėkė telefonų vielomis iš namų į namus, ir į kitus miestus. Žinia pritrenkė visus lietuvių, o ypač new-yorkiečius, kurių tarpe velionis nuo pat atvykimo į šį kraštą buvo įsikūręs. Jo asmenybę apibūdino kolegų ir bendradarbių atsisveikinimo žodyje kovo 25 d., M. Šalinskienės koplyčioje, Woodhaven, New York.

Dr. Henrikas Brazaitis, Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininkas iš Clevelando specialiai atvykęs atsisveikinimo valandą kalbėjo:

-- Liūdna ir skaudu atsisveikinti velionį prof. Vincą Kanauką Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos vardu, o dar liūdniau man, kaip buvusiam velionio mokiniui ir chirurginėse klinikose eilę metų dirbusiam jo vadovybėje. Prof. Kanauka buvo pranašaus chirurgo ir darbštaus lietuvių gydytojo pavyzdys, kurį galė jo išugdyti tik jo gimtoji dzūkų žemė.

Prof. V. Kanauka gimė 1893 m. rugsėjo 9 d. Butrimiškių kaime, Alytaus apskrityje. 1912 m. baigė Suvalkų gimnaziją, kur dalyvavo slapta lietuvių moksleivių judėjime. Medicinos mokslus baigė Kijevo universitete, kur jis taip pat priklausė ir aktyviai reikėsi slaptose lietuvių studentų draugijoje. Vėliau V. Kanauka, jau-

nėje politiniai klausimai priklauso politinei vadovybei, mūsų atveju -- VLIKui bei diplomatinei tarnybai. Gali sportininkai ar kitos grupės pateikti savo sugestijas argumentus, bet sprendimas politinėje srityje priklauso ne sportininkams. Ir jeigu šiandieną mūsų sportas draskomas, tai pagrįdė dėl to, kad sportininkai ėmė spręsti politinę problemą. Jeigu jos visu aiškumu dar negali išspręsti nė mūsų politikai, juo labiau neišspręst sportininkai. Užuo rūpinęsi mūsų atžalyno fiziniu ugdymu, sportine kultūra, jie pasuko netikru keliu ir užplaukė ant uolų. Linkėtina sporto veikėjams grįžti savo sritin, atstatyti tautinę ir organizacinę drausmę ir būti lietuviškojo atžalyno stiprintojais".

nas gydytojas, besibai-giant karui buvo mobilizuotas į rusų armiją ir turėjo vykti į Karpatų ir Rumunijos frontus. 1917 m. Vincą matome Petrapilio lietuvių seimo dalyvių tarpe. 1918 m. rudenį jis grįžta į nepriklausomą Lietuvą ir greit išijungia į medicinos organizavimą. Pradžioje dirba Alytaus ligoninėje, tačiau jo gili mellė savam kraštui šaukia ginti tėvynės Lietuvos ir jis stoja savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Pradžioje dirba l-mė pėstininkų pulke, vėliau eina III-sios divizijos gydytojo pareigas, po kiek laiko perkeliamas į Kauno Karo Ligoninės chirurginį skyrių.

1923 m. V. Kanauka išeina į atsargą majoro laipsniu ir nuo tada atsiduoda grynai chirurginiam darbui. Jis skiriamas į Kauno ligoninės chirurginį skyrių, kur dirba prof. Boito asistentu, vėliau lieka prof. Hagentorno artimiausiu bendradarbiu. 1929 m. Kauno universitete apgina daktaro disertaciją. Po metų dr. V. Kanauka pakeliamas į privatdocentus. Nuo 1930 m. pradeda dėstyti studentams medikams topografinę anatomiją ir skaityti urologijos kursą. 1939 m. pakeliamas į ekstraordinarinį profesorius ir prof. Hagentornui išėjus į pensiją išrenkamas fakultetinės chirurginės klinikos vedėju, nuo 1941 m. Medicinos Fakulteto prodekanu ir šiose pareigose jis pasilikė iki pasitraukimo iš Lietuvos, 1944 m.

Be mokslinio ir moky-mo darbo universiteto chirurginėje klinikoje, prof. V. Kanauka buvo kartu ir Raudonojo Kryžiaus Ligoninės Chirurginio Skyriaus vedėju. Prof. Kanauka yra paskelbęs per 20 mokslinių straipsnių medicinos literatūroje. Jis buvo pažangus ir sekė pasaulinę med. literatūrą. Jo vadovaujamoje klinikoje jau 1940 m. pradėta var-toti konservuoto citrato kraujo transfuzijos ir vandens bei elektrolito balansavimo gydymas, kas tada buvo dar didelė naujenybė.

Prof. V. Kanauka priklausė Lietuvos Chirurgų Draugijai, Kauno Medicinos Draugijai, Tuber-kuliozės Draugijai, ne tik profesinėms, bet ir

visuomeninėms organizacijoms, dažnai būdamas jų vadovybėse. Už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Vyčio kryžiumi ir Savanorių medaliu.

Išėjimoje profesorius teko dirbti Breslau ligoninėje vyresniu chirurgu, o vėliau, karui pasibaigus jis vadovavo IRO ligoninės Chirurginiam skyriui Eichstaette, Bavarijoje. Vokietijoje priklausė Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Vyriausiai Valdybai.

Atvykęs į JAV vėl ėmėsi darbo, ruošėsi egzaminams naujoje žemėje, išlaikė gydytojo teisėms gauti egzaminus New Yorko ir Ohio valstijose, bet pastoviai gydytojo praktika vertėsi Brooklyne, kur jis ir baigė savo gyvenimo dienas.

Išėjimų lietuvių visuomeniniam gyvenime prof. Kanauka buvo aktyvus narys. Dalyvavo New Yorko lietuvių gydytojų dr-jos steigime. Dalyvavo visuose lietuvių gydytojų suvažiavimuose, išskyrus paskutinį suvažiavimą Clevelande, kur dėl pašlijusios sveikatos negalėjo atvykti. Bet ir prieš šį suvažiavimą jis rūpinosi, laiškais davė nurodymus, kad geriau pavyktų. Paskutiniame laiške jis rašė: "Kolega, jaučiu, kad artinasi mano gyvenimo saulėlydis". Paskutiniame Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavime Clevelande už nuopelnus buvo išrinktas Sąjungos garbės nariu".

Dr. Vaclovas Paprockas atsisveikino Vytauto Didžiojo Universiteto Chirurginės Klinikos buvusio personalo vardu.

Velionis priklausė daugeliui organizacijų, to-

dėl visa eilė jų vadovų atėjo tarti paskutinį žodį ir šeimai pareikšti užuojautą. Kalbėjo Lietuvos Generalinis Konsulas A. Simutis, VLIKo generalinis sekretorius J. Audėnas, Karių - Savanorių J. Kiaunė, LB Apygardos pirm. J. Šlepetys, dr. B. Radziva-nas, ALT New Yorko sk. pirm. A. Ošlapas, V. Steponis ir dr. V. Ingelevičius, kurio keliai su velioniu nesiskyrė nuo pat jaunystės dienų iki paskutinės dienos.

Ir paskutinis atsisveikinimo bei padėkos žodį tarė visiems atėjusiems čia tą paskutinę skaudžiausią valandą likusiai šeimai inž. Viktoras Naudžius, Dr. V. ir O. Kanaukų žmona iš Chicagos, kuris kartu su žmona Aldona buvo atskridęs. Iš Los Angeles buvo marti Lilija, o sūnus Algis atskrido tik paskutinę minutę besibaigiant pamaldoms bažnyčioje, todėl jam dar kartą buvo atidarytas karstas išdynt į kapus. Mat jis tuo metu buvo Tailande kaip JAV kariuomenės majoras išsiųstas karo tarnybai.

Lietuvių gydytojų šeima laisvajame pasaulyje ir pavergtoje tėvynėje, dr. H. Brazaičio žodžiais tariant, liūdi netekusi vieno iškiliausio savo nario, medicinos mokslininko. Ypač liūdnai tiems, kuriems teko dirbti prof. V. Kanaukos vadovybėje, stebėti jo pasiekimus ir semtis iš jo patyrimo. Jis savo darbštumu ir dideliu patyrimu buvo gyvas pavyzdys lietuviui gydytojui, visuomenininkui ir eiliniam lietuviui.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PETIKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vienus metų taupymo lankštus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608 · TELEPHONE 847-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

VLIKo pirm. dr. J.K. Valiūnas Sydnėje (Australijoje) su LB apylinkės valdyba. Iš kairės: B. Stašionis, A. Vinevičius, dr. J.K. Valiūnas, N. Grincevičiūtė-Wallis, A. Dudaitis ir B. Genys.
V. Vilkaičio nuotrauka

LB CHICAGOS APYGARDOS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Kovo 24 d. Jaunimo Centre susirinko JAV LB-nės Chicago apygardos apylinkių atstovai savo metiniam suvažiavimui. Be svečių, iš plačios apygardos susirinko 135 apylinkių atstovai.

Oficialiąją suvažiavimą programos dalį pravedė taut. šokių "Grandis" narys, studentas Jonas Platakis. Įnešus vėliavas ir kun. J. Borevičiui, S. J. (LB Tarybos narys) sukalbėjus maldą, Brighton parko pradžios lituan. mokyklos mokinės sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Prezidiumą sudarė dr. A. Razma, Jonas Jasaitis, Alg. Pužauskas ir Ant. Šantaras. Sekretoriata — Sofija Jonynienė ir K. Radvila.

Valdybos pranešimuose pirm. Ingaunis padarė atliktų darbų apžvalgą, pažymėdamas, kad valdyba per 2 metus yra įvykdžiusi apie 90% savo suplanuotų darbų. Valdybos sekr. A. Gintneris perskaitė praėjusių metų suvažiavimo protokolą, kurio atspausdinto nuorašo, kaip praeitais, taip ir šiais metais, pageidavo susirinkimas. Ilgo protokolo skaitymas užėmė daug laiko ir ne visi jį gerai girdėjo. Apie pajamas-išlaidas pranešė išdin. Jonas Švedas. Valdyba per 2 metus turėjo 24,738 dol. pajamų ir 23,738 dol. išlaidų. Revizijos komisijos aktą perskaitė inž. K. Dočkus, o apygardos švietimo komisijos pirmininkas, Chicago aukšt. lit. m-las dir. Juozas Masilionis pranešė apie mokyklas. Šiuo metu apygardos lituanistinėse mokyklose dirba 130 mokytojų, o mokyklas lanko 1600 mokinių.

Pasauliečių teisėms apsaugoti lietuvių šv. Kazimiero kapinių komiteto pirm. A. Regis padarė suglaustą, bet aiškų pranešimą, pažymėdamas, kad ko-

mitetas yra baigęs savo darbo pradžią, ir su visos visuomenės įsijungimu šis šakotos apimtis darbas bus tęsiamas, ir nebus paliktas pusiaukelėje. Pastebėtina, kad lietuvių vardo ir papročių apgynimas byloje su dvasiškąja kapinių administracija yra išjudinęs visą Chicago lietuvių visuomenę. Praėjusiais metais susirinkimai prasidėję tik keliais šimtais dalyvių, o šių metų Erdvi Ford city salė buvo perpildyta, susirinkus virš 2000 dalyvių. Darbą remia ne tik naujieji ateiviai, bet ir senieji emigrantai. Viena rėmėja, neskelbdama pavardės, paskutiniame susirinkime įteikė net 500 dol. čekį šiai kovai vesti.

LB c. v. pirm. Br. Nainys savo pranešime pažymėjo, kad centro valdybos paruoštoji amerikiečių spaudai ir radijui medžiaga (magnet. juostelėmis ir raštu), davė gerų rezultatų. Iniciatyvios LB apylinkės šią medžiagą panaudojo per amerikiečių radiją ir spaudą. Savo pranešime paminėjo, kad esą numatoma prie LB Kultūros Fondo sudaryti kultūriniam reikalam patariamąją komisiją. Be to, bandoma suburti lietuvių akademikus. Šiam reikalui aptarti, rugsėjo pradžioje, įvyks šio vieneto iniciatorių pasitarimas.

Kas antri metai suvažiavimas renka naują apygardos valdybą. Šie metai yra rinkiminiai, ir priėjus šį darbotvarkės punktą, nutarė valdybą rinkti iš 7 narių.

Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai vyko slapto balsavimu. Balsų suskaičymo metu apylinkių atstovai padarė savo veiklos pranešimus. Iš 12-kos apylinkių atstovų pranešimų gavosi vaizdas, jog apylinkių veikla yra aktyvi ir ge-

ra. East Chicago atstovas Valeika pastebėjo, kad jų susirinkimai ir minėjimai pinigais duoda nuostolį, bet lietuviybės ugdyme turi pelno.

Pranešimams pasibaigus, J. Žadeikis paskelbė rinkimų rezultatus. 1968-70 metams apygardos valdybon išrinkti: Irena Smieliausienė, Stepas Ingaunis, Donatas Šukelis, Antanas Būga, Sofija Jonynienė, Karolis Avižienis ir Andrius Juškevičius. Kandidatai: Br. Macevičius, A. Gintneris ir V. Šadauskas. Revizijos komisijon išrinkti inž. Kostas Dočkus, inž. Vytautas Galvydis ir agr. Jonas Bertašius.

P. Narutis pasakė reikšmingą, patriotinę kalbą, paliesdamas lietuviybės teisių apgynimą mūsų parapijų bažnyčiose, mokyklose ir kapinėse, kiek tai priklauso nuo lietuviškųjų parapijų klebonų. Jo pranešimas susilaukė didelio susirinkusių pritarimo.

Teod. Blinstrubas, ALT S-gos pirm., jautriai kėlė mintį-siūlymą, kad šiais Lietuvos Laisvės Kovos metais veikla stiprėtų ir, kad išnyktų kova tarpusavy. Siūlė kitiems, o ir pats nuo savęs, jei būtų kas užgautas ar užsigavęs, nuoširdžiai ir draugiškai ištiesti vieni kitiems ranką ir užmiršti nuoskaudas sėkmingesnio darbo labui.

Rezoliucijų komisijos var. du Karolis Druga patiekė dešimt rezoliucijų bei sveikinimų Lietuvos Laisvės Kovos metų atžymėjimo reikalui, švietimo ir auklėjimo klausimu, užgirta lietuvių šv. Kazimiero kapinių komiteto veikla ir kt. Patvirtintos rezoliucijos, su mažais pataisymais, buvo priimtos.

Su važiavimas, užsitęsęs apie 8 valandas, praėjo kūrybingoje ir ramioje darbo nuotaikoje. Naujajai apygardos valdybai linkėtina vieningai ir sutartinai dir-

**Ne juokais.
Dar turite 10 dienų taupymui balandžio mėn.
Deponuokit 10 dieną.
Gausite nuošimčius nuo pirmos.
Cleveland Trust**

Member F.D.I.C.

Antikinis bankas iš George Gund kolekcijos

bant ištesėti dviem metams
prisiimtas sunkias pareigas.

Juozas Šlajus

PRAMOGINIŲ DAINŲ KONKURSAS

Margutis, šyęsdamas 40 metų gyvavimo sukaktį, kviečia jaunuosius dainininkus susidomėti pramoginio žanro dainomis ir dalyvauti 1968 m. gegužės 4 d. Chicagoje rengiamame konkurse.

Konkurso taisyklės

1. Konkurso dalyviai skirstomi į dvi grupes: 17-21 metų amžiaus ir 21-25 metų amžiaus imtinai. Galima pasirinkti solo arba grupinį dainavimą.

2. Dalyviai savo nuožiūra pasirenka du lietuvių arba svetimtaučių kompozitorių kūrinius ir juos atlieka lietuvių kalba.

3. Dalyviams bus parūpintas akompanuotojas. Tačiau dalyviai jį nevaržomi: gali dainuoti su savo akompanuotoju arba palydėti savo dainas ne pianinu, bet kitais instrumentais,

pvz. gitara, kanklėmis ir t.t. Norintieji pasinaudoti rengėjų akompanuotoju privalo pasirūpinti gaidomis. Pageidaujant, bus sudarytos sąlygos repeticijai.

4. 21-25 metų amžiaus grupės laimėtojams skiriamos šios premijos: \$150, \$100, \$75. 17-21 metų amžiaus grupėje — \$100, \$75, \$50. Ketvirtų ir penktų vietų laimėtojams skiriami specialūs pažymėjimai. Laimėjusiems grupiniame dainavime skiriama tik viena premija, o ne kiekvienam dalyviui atskirai.

5. Konkurso dalyvių vertinimui sudaryta šios sudėties jury komisija: Sofija Adomaitienė, Petras Armonas, Antanas Nakas, Balyš Pakštas, Vanda Stankienė ir Margučio atstovas.

6. Dalyviai registruojami iki 1968 m. balandžio 29 d. Registruojantis prašoma suteikti biografinių žinių (vardas, pavardė, amžius, kiek laiko ir pas ką mokosi dainuoti ir t.t.). Pageidaujama spaudai tinkanti konkurso dalyvio foto nuotrauka. Registracijos ir informacijos reikalais prašoma kreiptis šiuo adresu: Margutis, 6755 So. Western Avenue, Chicago, Ill. 60636. Telefonas GR 62242.

Margutis

DĖMESIO DIRVOS SKAITYTOJAMS CHICAGOJE

MECYS ŠIMKUS, teisininkas, turis ilgametę praktiką, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius IN-COME TAX blankus. Adresas: 4259 So. Maplewood, Chicago, Ill., tel CL 4-7450 arba YA 7-2046. Kasdien 9-8 val.

BROCKTON

• Brocktono ALT sk. rūpesčių Laisvės Varpo vedėjas P. Visčinis vasario 16 šventės proga paruošė programą anglų kalboje ir per abi Brocktono Radijo stotis perdavė amerikiečiams. Cincys parašė Brocktono ENTERPRIS dienraščiui ilgą straipsnį, kuriuo supažindino tūkstančius amerikiečių su Lietuvos praeitimi bei dabartimi.

Gera suruoštu minėjimu surinkta Lietuvos laisvinimo reikalams aukų virš 1600 dol.; specialūs minėjimai per abi radijo stotis ir patalpintas amerikiečių dienraštyje straipsnis apie Lietuvą Brocktono nedidelę lietuvių koloniją Lietuvos laisvinimo bare pastato šalia didelių kolonijų.

HELP WANTED MALE

PLASTICS FOREMAN

Immediate opening for an injection and blow molding foreman. Salary plus excellent benefit package, experience and initiative required. Apply: Call or write Bruce Martin, Research Molding Inc., Rt. 1, Mendon, Mich.

616 — 496-2265

(38-40)

WANTED EXPERIENCED MILLING MACHINE OPERATORS

AFTER NOON SHIFT
GOOD WORKING CONDITIONS
AND TOP PAY
AND
STEADY WORK.
APPLY IN PERSON
VR/WESSON CO.
1279 RICKETT RD.
BRIGHTON, MICH.

(37-44)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

ALT SKYRIAUS METINIS SUSIRINKIMAS

Cleveland ALT skyriaus atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 7 d., 12 val. (tuoj po pamaldų), Lietuvių Klubo apatinėje salėje, 6835 Superior Ave.

Bus metinės veiklos apyskaita ir pranešimai bei naujos valdybos rinkimai.

Draugijų atstovai prašomi kreipti į šį kvietimą dėmesį ir susirinkime dalyvauti.

• Šv. Kazimiero mokyklos tautinių šokių grupė "Šoktinis" kovo 31 d. pasirodė Clevelando 5 kanalo televizijos programoje "Polka parade", pašokus porą šokių. Trumpą paaiškinimą apie mokyklą, tautinių šokių grupes ir atliktą programą suteikė Sušinskaitė.

• Vaidilos teatras, po sėkmingo pasirodymo Detroite kovo 30 d. su A. Rūko veikalu "Keturi keliauninkai", grįžo autobusu kovo 31 d. ir po savaitės poilsio vyks į Chicago, ir balandžio 6 d. pasirodys Jaunimo Centre. Vaidilos teatras gavo pakvietimą vaidinti Hamiltone.

• Charles Skanson (Skaukas), gyv. 7817 Lockyear, mirė sulaukęs 89 m.

RALPH E. KREIGER, kandidatas į Cuyahogos apskrities (county) šerifo vietą respublikonų sąraše, yra 46 m, amžiaus, aukštąjį mokslą baigęs Kent State Universitete.

R.E. Kreiger yra gerai susipažinęs su įstatymų vykdymo darbais, specialiai policijos srityje. Šalia specialių mokyklų baigimo, jis yra vadovavęs kovai su narkotikais Chicagoje, o pastaruoju metu vadovavo Clevelando distrikte alkoholio pardavinėjimo kontrolės įstaiigai.

Niekas neabejoja, kad policijos vadu privalo būti prityręs ir su įstatymų vykdymu susipažinęs žmogus. Toji įstaiga kaip tik šiuo metu reikalinga dinamiško žmogaus, turinčio visuomenės patikėjimą.

amžiaus. Palaidotas Kalvarijos kapinėse balandžio 1 d., atlaikius gedulingas pamaldas šv. Jurgio bažnyčioje. Kūnas buvo pašarvotas

Jakubs & Son laidotuvių koplyčioje, 6621 Edna Ave.

• Marija Vensloviene, iš Bedford, Ohio, mirė kovo 30 d. Palaidota balandžio 2 d. Paliko 2 sūnūs ir 2 dukras bei anūkus.

Žavus prancūzų sopranas Mirella Freni pasirodys Metropolitan Operos pirmajame spektaklyje Clevelande, išpildant Jullietos vaidmenį "Romeo ir Julliette" operoje gegužės 3 d.

Bilietai į Metropolitan operos spektaklius parduodami Broadview Savings & Loan Assoc., 299 Euclid Ave., Kaina nuo 2,50 iki 13,50 dol.

HELP WANTED MALE

ELECTRICAL DRAFTSMAN To be responsible for layout of printed circuit, cabling, wiring diagrams, schematics, etc. of electronic instrumentation system. Some experience desirable. Must be HS Grad. with some vocational technical education. Good starting salary & fringe benefits. Apply Personnel Dept. or call Cliff Martin Supervisor Drafting Dept. 449-300 Ext. 427.

PICKER INSTRUMENTS 1020 LONDON ROAD CLEVELAND, OHIO 44110 An Equal Opportunity Employer (39-40)

Turime gerą pasirinkimą namų naujosios parapijos rajone ir Clevelando priemiesčiuose. Taip pat imame namus pardavimui visuose spalvotų rajonuose.

J. ŠIRVAITIS
Wm. T. Byrne
Real Estate
KE 1-4080 — namai,
MU 1-6100 — įstaiga.

VASARIO 16 MINĖJIME SURINKTOS AUKOS

Aukos surinktos ALT'o Clevelando skyriaus kitoms organizacijoms nepriklausomybės minėjimo proga 1968 metais.

JUNGTINIAM FINANSŲ KOMITETUI

Dr. J. Balčiūnas\$50.00
Dr. H. Brazaitis 50.00
D. ir Dr. Staniškiai 50.00
E. V. Mozaliauskai 30.00
Jul. Staniškis25.00
Paul Skardis 15.00

Po \$10.00: P. ir P. Balčiūnai, Albina ir Stasys Barzdukai, G. Jušėnas, Jonas ir Nelė Morkai, Valdemaras Šenbergas, J. G. Čyvas, V. B. Čyvas, J. A. Kubiliūnai, V. Rociūnas, Marija Iešmantienė, J. Stempuzis, Alb. Sušinskas.

Po \$5.00: J. Blynas, A. Bridžius, Kazimieras Gelazis, Jonas Gudėnas, St. Jurgaitis, Ant. Mikoliūnas, Antanas Nasvytis, K. ir O. Palubinskas, J. Rastenis, Mikas Vinclovas, Jonas Žygas, Jul. Abraitis, K. Eidukaitis, A. Gailiūsis, Iz. Jonaitis, O. Kavaliūnas, K. Marcinkevičius, Ald. V. Raulinaitis, Ign. Stankevičius.

Po \$4.00: Kazys Ralys.

Po \$3.00: M. Kalvaitis, Jonas Milas.

Po \$2.00: Anicetas A. Balys, Juozas Kašuba, Vincas Šamatauskas.

VLIK'ui

St. Alšėnas\$20.00
A. ir J. Augustinavičiai — \$10.00, Julija ir Juozas Kunavičius — \$5.00, A. Masilionis — \$5.00, Zenonas ir Kazimiera Gobiai — \$3.00, J. Kalvaitis — \$2.00.

BALFui

Po \$10.00: Leonas Banis. (sk)

PARDUODAMI NAMAI 17,900 EASTLAKE

Lovely 2 bedroom ranch with attached garage and utility room. Built on crawl space with hardwood floors. House near entrance to 91 extension convenient to Lakeland freeway. Many extras in home—including carpeting—large Patio in rear covered by aluminum awning ensemble by sliding French doors. The lot is exceptional being 57 X approx 280 ft. deep. Entire lot landscaped. Refrigerator—washer & dryer can also be purchased reasonable. Home is located in St. Justins Parish, and is close to Elementary—Junior—and Senior High Schools. Call for appt.

WILLOUGHBY 17,700.00

New 3 bedroom colonial with 1½ baths built-in oven-range & disposal with aluminum siding for ease of maintenance, large utility room 3 mammoth bedrooms, master bedroom with walk-in closet. Main bath with shower—clay tile and vanity. Total livable area 1380 Sq. ft. Homes are within seven minutes of Lakeland Freeway. Two homes available plus six more construction sites. Location of construction is South off Lake Shore Blvd. You Decorate.

VINE REALTY INC.
35165 Vine St., WH 2-4440 (39-44)

PARDUODAMAS

2 šeimų namas, 4-4 kamb. 2 pečiai, 2 porčiai, 2 garažai. Labai geroje vietoje prie E. 185 gt., Nauj. parapijoje. PRIEINAMA KAINA.
Teirautis telef. 481-3335. (38-40)

Kanada - karalija

Apklausinėjimai apie Kanados valstybinę santvarką, apklausus ir naujuosius ateivius, parodė įdomius rezultatus. 70% neabejotinai atsakė: "Kanada yra federalinė respublika", 20% ją pavadino "angliška kolonija" ir tik 3% pasakė teisingai: "Konstitucinė monarchija".

Nuo Kanados atradimo laikų jos milžiniškuose plotuose susikūrė keletas tarpusavy nesusirišusių atskirų kolonijų, sukurtų arba prancūzų arba anglų.

Abraomo slėnio kautynėse prancūzai buvo anglų nugalėti ir nuo 1759 m. visa Kanados teritorija atsidūrė Anglijos valdžioje.

Per praėjusius du šimtmečius valstybiniame, administraciniame ir konstituciniame gyvenime vyko permainos ir reformos.

Pagal Westminsterio Aktą 1931 m. Kanada pripažinta nepriklausoma valstybe, kurios priešakyje yra Anglijos karalienė Elžbietė II.

Vykdomoje valdžioje, priklausiančioje karalenei, yra jos paskirtas Kanados general-gubernatorius (vice-

karalius), taipogi ministras pirmininkas ir jo kabinetas.

Taip skamba teorijoje. Praktikoje Kanada yra valdoma ministerio pirmininko ir parlamento.

Karališkoji valdžia vaizduojama tik tradicinėmis formomis ir kai kurių valstybinių įstaigų pavadinimais arba karalienės paveldu ant pinigų ir pašto ženklų.

Rišas Kanadą su jos kolonialine praeitimi, liko dar vienas siūlas: krašto konstitucija negali būti pakeista be Londono parlamento patvirtinimo. Bet tas šimtmečio senumo paragrafas iš "British North American Act" turi daugiau akademinę negu praktinę reikšmę. Dėl jo pakeitimo jau ne kartą buvo iškeltas klausimas parlamente ir jo išsprendimas į gerąją pusę niekam abejonės nesukelia.

Paskutiniųjų metų bėgyje, kada Quebeco provincijoje atsirado tautinės nepriklausomybės prancūzų partija ir kitokių prancūziškų politinių susigrupavimų, separatistų, buvo iškeltas klausimas įvesti Kanadoje respublikinę santvarką.

Kadangi tie prancūziški politiniai susigrupavimai parlamente nefigūruoja tai kolkas buvo skaitoma kaip "privati nuomonė ar pageidavimas".

Vasario mėn. pradžioje, Quebeco provincijos liberalų kongrese buvo priimta visa eilė rezoliucijų programinio charakterio. Pirmoje eilėje, iš jų 135 balsais prieš 33, Quebeco liberalai pasisakė už atsiveiklinimą su monarchija ir įvedimą Kanadoje respublikinės santvarkos.

Laikraštis "Le Devoir" rašo: "Mums monarchija yra kolonializmo palikimas".

Tos rezoliucijos naudai yra kai kurie argumentai, kurie gali užinteresuoti ne tik jos autorius arba nepriklausomybės prancūzų šaką partiją, bet ir viso krašto plačiąją visuomenę. Tos rezoliucijos priėmimo dalis suvažiavimo dalyvių dabartinį momentą skaitė nepatogiu, nes ją balandžio mėn. nagrinės visos Kanados liberalų partijos suvažiavimas Ottawoje. Ar visos Kanados liberalų atstovai ją priims ar ne, sunku pasakyti.

Kaip ten bebūtų, ačiū Quebeco iniciatyvai. Šitas rimtas klausimas pirmą sykį bus svarstomas viso krašto atstovų. Prancūzai gali didžiuliuoti, kad dėl to klausimo priverstinai ginčias visgi duos galimybę atžymėti kokią pažangą šioje srityje.

Dar yra daug, ypač iš senų žmonių, kurie monarchiją pristato kaip kraštą vienijančią jėgą.

Gal jie bus įtikinti, kad smarkiai klydo.

K. M. Juozas Šarūnas

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilį draudimus, palyginkite savo mokesčius paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone, virš Superior Saving banko patalpų. Teirautis telefonu: 431-2497.

HELP WANTED MALE

Class A. Sheet Metal and Layout Man
Raycon Electric Mfg. Co.
Detroit, Mich.
313 — 537-4680 (39-41)

WANTED JOURNEYMEN TOOL ROOM GRINDER OPERATORS

EIGHT YEARS EXPERIENCE Steady work for qualified men. Fringe benefits.

DIESEL EQUIPMENT DIVISION
GENERAL MOTORS CORP.
2100 Burlingame Ave., S. W.
Grand Rapids, Mich.
An Equal Opportunity Employer (39-41)

F E M A L E

WOMEN SEWERS WANTED
Work at home doing simple sewing. We supply materials and pay shipping both ways. Good rate of pay. Piece work. Write —Dept. D. Jamster Industries, Inc., 100 Ashman, Sault Ste. Marie, Mich. 49783. (33-39)

SEE THINGS IN A NEW LIGHT

hear:
James C. Davis, Thomas J. Friel, Bert Griffin, Nicholas A. Bucur

discuss:
Law Day and its significance

on
STUDIO 13

Thursdays 10 PM-Midnight

WERE 13

host:
Pete Franklin

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Ryšy su Velykų šventėmis Dirva nepasirodys balandžio 15 (pirmadienio) laida.

Sekantis po švenčių Dirvos numeris išeis trečiadienį, balandžio 17 d.

• Dr. Elena Armanienė, iš Baltimorės, Md. siūsdama Dirvos prenumeratą, atsiuntė 7 dol. auką.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondui prisiuntė 20 dol.

Dr. E. Armanienė yra žinoma visuomenininkė daugiausia besidarbuojanti Lietuvių Bendruomenėje ir itin BALFe, kur ji yra centro valdybos vicepirmininkė ir kaip akvokatė palikimų bylų tvarkytoja.

LIETUVIAI LAIKRAŠTININKAI PAS PREZIDENTĄ

Praeitą ketvirtadienį ne anglų kalba išeinančių Amerikoje laikraščių leidėjai ir redaktoriai buvo pakviesti į valstybės departamentą pasinformuoti tarptautiniais politikos klausimais. Vėliau visi dalyviai Baltuose Rūmuose buvo priimti prezidento Johnsono, kuris su kiekvienu susipažino.

Prezidentas savo kalboje pabrėžė, kokį rimtą vaidmenį atlieka Amerikos gyvenime išeinantieji įvairiomis kalbomis laikraščiai ir ragino redaktorius prisidėti prie tobulinimo šalies gyvenimo.

Konferencijoje ir priėmė pas prezidentą iš lietuvių dalyvavo Darbininko redaktorius kun. K. Bučmys, Garso redaktorius M. Zujus, Draugo ir Naujienų atstovės G. Krivickienė ir M. Vaivadienė, Amerikos Balso lietuviškos tarnybos vedėjas dr. K. Jurgėla ir demokratų partijos veikėjas arch. A. Varnas.

• Jūratė Kazickaitė š. m. kovo 24 d. per "Laisvės Žiburių" radiją New Yorke perdavė iš Vietnamo pasikalbėjimą su dviem lietuviais kariais viename bunkerio, Mass. Tai Algis Garsys ir Kęstutis Gedmintas marinių bazėje. Pasikalbėjimas buvo įrekorduotas dar prieš Jūratės sužeidimą.

DETROIT

MIRĖ K. NAVASAITIS

Po ilgos ligos kovo 31 d. Detroite, Mich. mirė Kazys Navasaitis, 69 metų amžiaus, Amerikoje išgyvenęs 19 metų. Liūdėsy liko žmona Ona, sūnus Kazys ir Dalia Navasaičiai, sesuo Magdela Kazlauskienė, broliai Juozas ir Jonas bei kiti giminės.

Velionis buvo veiklus visuomenininkas, priklausė Lietuvių Bendruomenės Detroito skyriui, buvo SLA Kuopos Iždo globėju, dalyvavo Sandaros, "Žiburėlio" organizacijose.

Pašarvotas Dill Funeral Home, 19144 School Ave. Laidojamas balandžio 3 d., trečiadienį. Laidotuvių direktorius Valentinas Bauza.

CHICAGO

JAUNIMO TEATRAS

Chicagoje šiomis dienomis įsisteigė nuolatinis Lietuvių Bendruomenės Jaunimo Teatras. Pirmuoju pastatyminiu darbu yra numatyta Anatolijaus Kairio 2-jų veiksmų komedija CURRICULUM VITAE. Režisuoja ir muziką tvarko komp. Darius Lapinskas. Premjera įvyksta Jaunimo Centre š. m. gegužės mėn. 18 dieną, antras spektaklis

CLEVELANDO VAIDILOS TEATRAS
CHICAGOJE, JAUNIMO CENTRE,
5620 So. Claremont Avenue,
1968 m. balandžio 6., 7 v. v. stato
ANTANO RŪKO 5 veiksmų vaidinimą vaikams.

KETURI KELIAUNINKAI

Režisūra, dekoracijos, choreografija ir kostiumai PETRO MAŽELIO.

Bilietai gaunami: MARGINIUOSE, TELEF. PR 8-4585. Bilietai suaugusiems — 3 dol., vaikams 2 dol.

Kviečia: CHICAGOS SCENOS DARBUOTOJAI, TALKININKAUJANT VAIKŲ TEATRUI ALVUDUI.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

gegužės 19, o trečias — gegužės 25 dieną. Šiais metais dėl laiko ir vietos stokos teks 3 pasirodymai. Veikale dalyvauja 34 Dramos studijos lankytojai. Jaunimo Teatrą administruoja LB Kultūros Fondas.

• LB Centro Valdyba, paskatinta gerų atsiliepimų apie jos Vasario 16-tos proga pagamintas radijui juosteles apie Lietuvą, planuoja panašias juosteles pagaminti ir birželinių įvykių minėjimo proga. Asmenys ir institucijos, norinčios tokias juosteles įsigyti, prašomos iš anksto Centro Valdybą painformuoti.

TORONTO

• Lietuvių Namų dalininkų susirinkimas įvykęs savaime patalpose kovo 24 d. praėjo naujų ir didesnių užsimojimų ženkle. Sudarius prezidentumą, į kurį įėjo dr. J. Kaškelis pirmininku ir A. Jucys sekretorium, buvo perskaitytas V. Petraičio praėjusio susirinkimo protokolas. Nuveiktų darbų apžvalgą padarė valdybos pirmininkas P. Bastys ir išdininkas A. Statulevičius. Išryškėjo, kad valdyba, kiek sąlygos leido, rūpinosi namų remonto ir turimo inventoriaus papildymu bei gerinimu. Buvo uždėtas naujas stogas ir atlikti kai kurie vidaus dažymo darbai. Taip pat buvo paliestas ir naujų, erdvesnių namų įsigijimo klausimas. Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė dr. M. Anyšas. Iš pranešimų paaiškėjo, kad Lietuvių Namų pajamos viršijo išlaidas. Susidariusį 1967 m. pelną 656 dol. 88 ct. susirinkimas paskyrė baldų ir kito inventoriaus įsigijimui. Priėmus 1968 m. sąmatą eita prie valdybos ir revizijos komisijos rinkimų.

Valdybai rotacine tvarka keičiantis, šiame į ją buvo slaptu balsavimu išrinkta dr. J. Yčas, V. Petryla, E. Jurkevičienė ir P. Kvedaras. Revizijos komisijon: dr. M. Anyšas, Vl. Skirgaila ir A. Jucys.

Einamuose reikaluose buvo keliama prezidento sudarymo teisėtumo, alučių, visuomeniškumo ir kiti klausimai. Nemažiau rūpesčių kėlė lietuviškos veiklos menkėjimas ir bėgimas su įvairiais parengimais bei pobūviais svetur. Susirinkimas truko apie trejetą valandų.

★
Tuoj po susirinkimo valdyba pasiūlymą trumpam pasitarimui, kurio metu pasiskirstė pareigomis: P. Bastys — pirm., A. Statulevičius — vicepirm. ir atskai-

Iš Prano Baltuonio dailės darbų parodos, įvykusios kovo 23-24 d. New Yorke. L. Tamošaičio nuotrauka

P. BALTUONIO PARODA NEW YORKE

Š. m. kovo 23-24 d.d. Woodhaven, N. Y. įvyko Prano Baltuonio dailės darbų paroda, kurią aplankė virš 400 žmonių. Ši paroda savotiškai skiriasi nuo visų kitų. Dailininkas P. Baltuonis iš Montrealio, Kanados yra mėgėjas ir jo kūrybą sudaro medžių šaknys bei kelmiai ar šakos, iš kurių jis pagal savo vaizduotę kūrė įvairias skulptūras.

Su jo gabumais dalyvius supažindino dail. K. Žoromskis, pripažindamas jo didelį talentą nors be specialios mokyklos, tačiau, sakė jis, P. Baltuoniui dar tenka nemaža dirbti, kad pasiektų tikrąjį meną savo kūriniuose.

Ir eiliniam lankytojui atkreipė dėmesį į jo silpnę visus savo kūrinius per daug nušlifuoti, nublizginti, kas nupigina jų vertę. Bet nežiūrint to, parodoje buvo parduota 37 kūrinių.

Parodą suruošė New Yorko karių ramovėnų skyrius.

Pranas Baltuonis iš Montrealio savo darbų parodoje New Yorke teikia kūrinių Jungtinio Finansų Komiteto atstovui Balsiui, skirti laimėjimui. Šalia Baltuonio stovi jo žmona. Apačioje dalis publikos dalyvavusios parodos atidaryme. Sėdi iš kairės: dail. Ingelevičienė, dr. Ingelevičius, Liaukuvienė, Sperauskas, Česnienė, Sperauskienė.

L. Tamošaičio nuotraukos

tomybės reikalai, P. Kvedaras — sekr., dr. J. Yčas — Kultūros ir organizacinės

veiklos vadovas, E. Jurkevičienė — šerų atskaitomybės vadovė, V. Petryla —

ūkio reikalų vadovas ir J. Novogrockis — alyvos reikalams vadovas.

CH. DAUBARO, akordeono virtuozo plokštelė (stereo)

LIETUVOS AIDAI

gaunama Dirvoje!

Kaina -- 5 dol.

Išigykite ar užsisakykite per Dirvą (6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103).

Čia pat galite įsigyti ar užsisakyti Kanadoje išleistą plokštelę Lietuva Brangi (5 dol.).

Konstantinas Petrauskas ir Jurgis Kasakaitis, Balzeko Kultūrinio muziejaus Chicagoje bibliotekininkai, K. Petrauskas tvarko muziejaus fotografijų archyvą. Visi suinteresuoti nuotraukomis ir negatyvais, susijusiais su Lietuva, lietuviais ar Lietuvą liečiančiais klausimais, prašomi susirūti su šiais asmenimis.

Brangiai motinai

ONAI KORSAKIENEI

mirus, sūnų ALBERTĄ ir dukterį ONĄ su šeima

liūdėsio valandoje užjaučiame ir kartu liūdime

Lietuvių Jūrų Skautija
Klaipėdos Junginys Clevelande